

Bài 19 QUYỀN TỰ DO NGÔN LUẬN

I – ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong các việc làm dưới đây, việc làm nào thể hiện quyền tự do ngôn luận của công dân ?

- a) Học sinh thảo luận bàn biện pháp giữ gìn vệ sinh trường, lớp.
- b) Tổ dân phố họp bàn về công tác trật tự an ninh ở địa phương.
- c) Gửi đơn kiện ra Toà án đòi quyền thừa kế.
- d) Góp ý kiến vào dự thảo luật, dự thảo Hiến pháp.

Gợi ý

- a) Em hiểu thế nào là quyền tự do ngôn luận ?
- b) Công dân thực hiện quyền tự do ngôn luận của mình bằng cách nào ?

II – NỘI DUNG BÀI HỌC

1. Quyền tự do ngôn luận là quyền của công dân được tham gia bàn bạc, thảo luận, đóng góp ý kiến vào những vấn đề chung của đất nước, xã hội.

52

bạn còn ngại không biết học sinh có được phép góp ý, phát biểu không và thực hiện bằng cách nào. Em hãy chỉ ra một phương án giúp các bạn.

3. Hiện nay trên đài phát thanh, truyền hình và một số báo có mở những chuyên mục để công dân tham gia đóng góp ý kiến, trình bày thắc mắc, phản ánh nguyện vọng của mình. Em hãy nêu tên một vài chuyên mục mà em biết.

2. Công dân có quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí ; có quyền được thông tin theo quy định của pháp luật ; công dân sử dụng quyền tự do ngôn luận trong các cuộc họp ở cơ sở (tổ dân phố, trường lớp,...) ; trên các phương tiện thông tin đại chúng (qua quyền tự do báo chí) ; kiến nghị với đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân trong dịp tiếp xúc với cử tri ; hoặc góp ý kiến vào các dự thảo cương lĩnh, chiến lược, dự thảo văn bản luật, bộ luật quan trọng,... Sử dụng quyền tự do ngôn luận phải tuân theo quy định của pháp luật, để phát huy tính tích cực và quyền làm chủ của công dân, góp phần xây dựng nhà nước, quản lí xã hội.

3. Nhà nước tạo điều kiện thuận lợi để công dân thực hiện quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí và để báo chí phát huy đúng vai trò của mình.

*** Tư liệu tham khảo :**

- Hiến pháp năm 1992

Điều 69

Công dân có quyền tự do ngôn luận, tự do báo chí ; có quyền được thông tin ; ...

- Luật Báo chí

Điều 2. Bảo đảm quyền tự do báo chí, quyền tự do ngôn luận trên báo chí.

Nhà nước tạo điều kiện thuận lợi để công dân thực hiện quyền tự do báo chí, quyền tự do ngôn luận trên báo chí và để báo chí phát huy đúng vai trò của mình [...] Không ai được lạm dụng quyền tự do báo chí, quyền tự do ngôn luận trên báo chí để xâm phạm lợi ích của Nhà nước, tập thể và công dân.

- Luật Bảo vệ, Chăm sóc và Giáo dục trẻ em năm 2004

Điều 20. Quyền được tiếp cận thông tin, bày tỏ ý kiến và tham gia hoạt động xã hội (trích)

1. Trẻ em có quyền được tiếp cận thông tin phù hợp với sự phát triển của trẻ em, được bày tỏ ý kiến, nguyện vọng về những vấn đề mình quan tâm.

III – BÀI TẬP

1. Trong các tình huống dưới đây, tình huống nào thể hiện quyền tự do ngôn luận của công dân ?

a) Góp ý trực tiếp với người có hành vi xâm phạm tài sản nhà nước, xâm phạm quyền sở hữu công dân.

b) Viết bài đăng báo phản ánh việc làm thiếu trách nhiệm, gây lãng phí, gây thiệt hại đến tài sản nhà nước.

c) Làm đơn tố cáo với cơ quan quản lí về một cán bộ có biểu hiện tham nhũng.

d) Chất vấn đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng nhân dân trong các kì tiếp xúc cử tri.

2. Khi phương tiện thông tin đại chúng đăng các thông tin về dự thảo Luật Giáo dục, nhiều học sinh muốn phát biểu ý kiến, quan điểm của mình, nhưng các